

Utkast

Forskrift om verneplan for skog. Vern av Haakaas naturreservat i Trøgstad kommune i Østfold fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima – og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare et høybonitets, lavereliggende skogområde med rik vegetasjon. Det er en blandingsskog av gran og løvtrær med et sterkt innslag av edelløvskog. Skogen står på marine leiravsetninger i et ravinelandskap. Raviner i leirområder under marin grense er en sårbar og truet naturtype. Området er viktig for biologisk mangfold. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensing

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: 173/7,8,10 i Trøgstad kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca.110 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk 1: 5000 datert Klima – og miljødepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Trøgstad kommune, hos Fylkesmannen i Østfold, i Miljødirektoratet og i Klima – og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

For naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, lagring av tømmer, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
- e) Bålbrenning er forbudt.
- f) Etablering av båtplasser er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Utsetting av saltsteiner.
- d) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- e) Beiting i den del av området som beites på vernetidspunktet med et beitebelegg som ikke skader verneverdiene.
- f) Vedlikehold av Bechs kapell herunder etablert gjerde rundt kapellet.
- g) Skjøtsel rundt Bechs kapell, herunder hogst av trær, i en avstand på ti meter fra bygningen.
- h) Vedlikehold av traktorspor til Bechs kapell som vist på vernekartet med standard som på vernetidspunktet.
- i) Fjerning av vegetasjon langs jordekanter av hensyn til maskinbruk på dyrket mark.
- j) Fjerning av overhengende trær ved grensen til hyttetomter i sørvest etter at forvaltningsmyndigheten er varslet.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b) Bruk av sykkel, hest og kjerre samt riding er forbudt.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for:

gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingskjøring.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Bruk av sykkel, hest og kjerre samt riding på eksisterende traktorspor til Bechs kapell.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 nr. d.
- b) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- c) Oppsetting av nye gjerder i forbindelse med beiting.
- d) Skjøtsel av skogen mellom Bechs kapell og Øyeren for å sikre utsyn til vannet.
- e) Hogst av trær som utgjør et skyggeproblem for dyrket mark.
- f) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 nr.c.
- g) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 c, f, g, h og j samt § 7 b, c, e og f.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet i henhold til naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikraftttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Haakaas

Trøgstad kommune i Østfold

FORSLAG skogreservat

Bechs kapell

Traktorspor

 Reservatgrense

 Eiendomsgrense

Rutenett: 300x300m, Euref89, UTM sone33

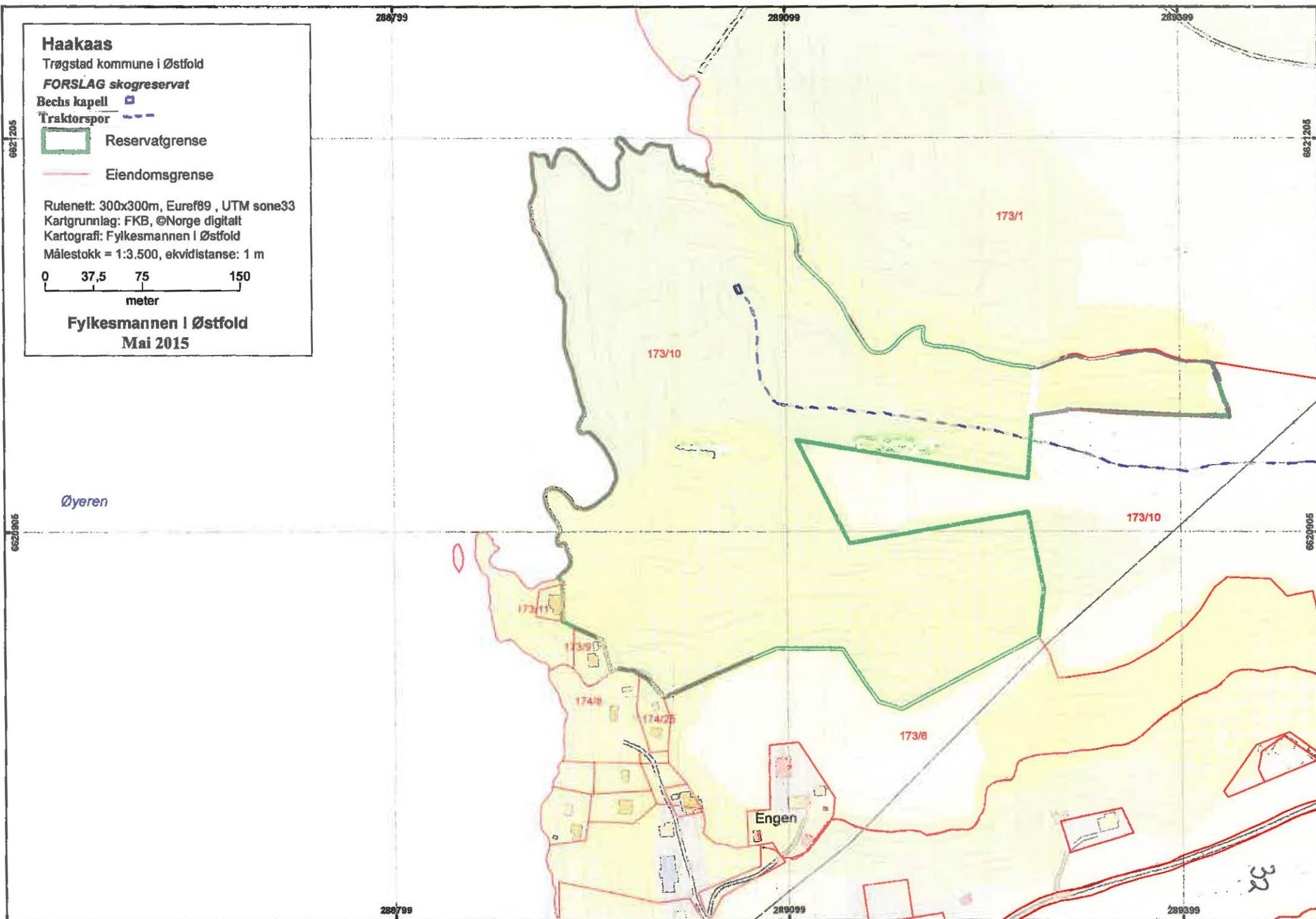
Kartgrunnlag: FKB, ©Norge digitalt

Kartografi: Fylkesmannen i Østfold

Målestokk = 1:3.500, ekvidistanse: 1 m

0 37,5 75 150
meter

Fylkesmannen i Østfold
Mai 2015

Lokalitetsnavn: **Haakaas**
Kommune: Trøgstad
Fylke: Østfold
Skogtype: Barskog/edelløvskog i ravine
Kartblad: Askim 1914 II
UTM-koordinater: PM 27 17
Vernekategori: Naturreservat
Areal: 105 dekar

Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare et høybonitets, lavereliggende skogområde med rik vegetasjon. Det er en blandingsskog av gran og løvtrær med et sterkt innslag av edelløvskog. Skogen står på marine leiravsetninger i et ravinelandskap. Raviner i leirområder under marin grense er en sårbar og truet naturtype. Området er viktig for biologisk mangfold. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Områdebeskrivelse

Anes - Håkås ligger i sørenden av Øyeren på østsiden ned mot vannet, og ligger mellom gårdene Engen i sør og Agnes i nord. Lokaliteten er delt i to avgrensede deler grunnet små og fragmenterte naturverdier i det mellomliggende området. Begge delokalitetene grenser mot yngre skog, hogstflater eller jorder, samt mot Øyeren i vest.

Lokaliteten består av flere små skarpt avsatte ravedaler med slakt hellende dalbunn og ganske bratte liser. De fleste ravinene er vestvendte, mens den innenfor Agnesvika er sørvendt. Lokaliteten ligger 100-150 m o.h.

Lokaliteten ligger på glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt, mens løsmassene består av tykke hav- og fjordavsetninger (marin leire) med et noe tynnere dekke helt nede langs Øyeren.

Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og i overgangsseksjonen, men det er lokalt god fuktighet på lokaliteten som følge av vestvendte raviner med til dels tett skog og små fuktdrag.

Avgrensingen av det undersøkte området skiller seg en del fra det forelagte forslaget, og det er valgt å dele området i to adskilte lokaliteter. Lokaliteten i nord inkluderer eiendommen på Agnes, og her følger grensene i stor grad forslaget. Grensen fortsetter fra eiendommen på Agnes sørøst mot Håkås nordre, for å inkludere to mindre vestvendte raviner som kommer ned til Agnesvikas østbredd. Grensen går så langs en sti østover, svinger sørover før jordekanten ved Håkås og følger kjerreveien (fra Håkås nordre) vestover. Derfra går grensen nord for jorden på Haugen og inkluderer skogen ned mot vannet. Den søndre delen av området inkluderer mesteparten av de to vestvendte ravinene som går henholdsvis nord og sør for Bechs kapell, samt området i mellom, rett vest for Bechs kapell og ned mot Øyeren.

Vegetasjonen i området er rik, med rik blandingskog som hoveddtype og noen mindre områder med dominans av almlindeskog, gråor-almeskog, gråor-heggeskog og lågurtskog dominert av gran.

Skogens kontinuitet er i hovedsak lav, og området bærer et preg av å ha vært mer åpent tidligere. I fuktdragene i ravinbunnen er det mye moser, og det er stedvis et godt potensial for at krevende mosearter knyttet til mer eller mindre bevokst leirgrunn. Insektfaunaen i området er antagelig rik.

En god del død ved av diverse treslag og av varierende dimensjoner, samt elementer av grove læger og gadd forekommer innenfor lokaliteten. Enkelte interessante dødvedarter av sopp ble påvist (stor ospeildkjuke, skorpepiggsopp, *Chlorenchelia versiformis*, og begerfingersopp) og det forventes at det også finnes interessante dødvedtilknyttede insekter innenfor området.

Området oppfyller nesten i sin helhet den generelle mangelen ved skogvernet om å være et lavereliggende og rikt skogområde. Grunnet dårlig kontinuitet, få rødlistearter og liten størrelse, vil ikke lokaliteten kunne vurderes som veldig viktig. Lokaliteten er derimot rik, har en god forekomst av død ved, noen viktige enkeltelementer som grove edelløvtrær og noen grove læger av edelløvtrær og har et godt potensial for å huse rødlistede insekter.

Lokaliteten vurderes som regionalt til lokalt verdifullt (**-*) og gis to stjerner (**).

Litteratur

Olberg, S. & Blindheim, T. 2011: Naturverdier for lokalitet Agnes-Håkås, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2010.NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning. 8 s. Fylkesmannen i Østfold, Miljøvernnavd., rapp. 2, 2012:36a-36h.
http://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Frivilligvern2010_Agnes-Haakaas.pdf